

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vas leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 159. — ŠTEV. 159.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, TUESDAY, JULY 9, 1929. — TOREK, 9. JULIJA 1929.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

VOJAŠKI PUČ JE BIL ZATRT NA ROMUNSKEM

ZAROTNIKI SO BAJE POSKUŠALI SPRAVITI NA ROMUN. PRESTOL BIVŠEGA PRESTOLONASLEDNIKA

Voditelj zarote je bil baje bivši vojni minister Paul Angelescu, njegova pomagača pa polkovnika Sturza in Stoica. — Zarotniki so se nameravali polastiti poštnega urada ter prevzeti kontrolo nad brzjavam.

DUNAJ, Avstrija, 18. julija. — "Neue Freie Presse" objavlja danes brzjavko iz Bukarešte, da so prišle tamošnje oblasti na sled obširni vojaški zaroti, koje cilj je bil uvesti vojaško diktaturo.

Dosti častnikov je bilo aretiranih in vrženih v ječo.

Zarotniki so nameravali spraviti na prestol izgnanega bivšega prestolonaslednika Karola ter strmoglaviti sedanje vlado kmetske stranke.

Voditelj zarote je bil bivši vojni minister Paul Angelescu, njegova pomagača pa polkovnika Sturza in Stoica. Nekateri omenjajo tudi generala Brosteana.

Kakorhitro je vlada izvedela o obstoju zarote, je uvedla obširno akcijo proti zarotnikom.

V zvezi s tem je tako značilna izjava, ki jo je podal ministrski predsednik Maniu v petek tekom svojega govora v poslanski zbornici.

— Vsi, ki se drznejo kršiti ustavo, — je rekel, — se morajo pripraviti na najstrožje kazni.

BERLIN, Nemčija, 18. julija. — "Vossische Zeitung" poroča, da so se hoteli polastiti zarotniki najprej poštnega urada ter dobiti kontrolo nad brzjavom.

Vsi aretirani častniki so bili poslani v Jilana jetnišnico.

AVIJATIK CONDOURET SE JE UBIL

ŽRTEV PROHIBICIJE

Včeraj so našli na Hicks Street v Brooklynu truplo Rosaria Gruselitisa. Imel je strel nad desnim očesom.

Policija je dognala da je umorjeni ves večer popival v stanovanju nekega Tonija Constantinija, pred kojega stanovanjem so ga našli.

Constantinija in njegove žene niso mogli najti.

Naš novi naslov je:
216 W. 18. St., NEW YORK.

PARIZ, Francija, 8. julija. — Kapitan Louis Coudouret, kojega nameravali polet iz Seville v New York, je prepovedala Španska, je trčil ob tla s svojim monoplanom "La France", devetnajst milij severno od Angoulême, ko je letel nazaj v Francijo. Umri je kmalu nato. Aeroplanski bil popolnoma uničen. Dva španska avijatika, ki sta ga spremjala, sta bila tudi poškodovana.

Kapitana Coudoureta so izmolili iz razvalin aeroplana ter ga prevedli v bolnico v Angoulême, kjer je pa umrl, še predno so ga mogli operirati.

Nesrečni dogodek je bil višekčele serije nezgod, ki so se pripetile od kar je skušal Coudouret prvič poleteti v Ameriko pred več kot dvema leti.

Po daljših pogajanjih se je vrnil kapitan Coudouret včeraj na svoj usodepolni polet v Francijo.

Gepitan Mailoux, ki bi moral spremjeti Coudoureta na poletu preko Atlantika, se ni nahajal na aeroplantu, ko je priletel v tla. Že prej se je vrnil v Francijo.

Angoulême se nahaja severozahodno od Bordeauxa.

GOV. D. F. DAVIS NAVDUŠENO POZDRAVLJEN

Novi generalni govor je obljubil prijateljsko pomoč, ter se divil uspehu, katerega je dosegel filipinski narod.

MANILA, Filipini, 8. julija. — Dwight F. Davis je postal danes doveti ameriški generalni govor Filipinskih otokov. Ko se je izkral v Manili, ga je pozdravila na ponolu ogromna množica prebivalstva.

V kratkem inauguracijskem nagonu je rekel Davis, da bo njegova administracija prijateljsko sodelovala s filipinskim narodom in da bo izvedla zelo uspešno ekonomijo.

Klub temu, da je vse jutro deževalo, se je vendar vršil oficijelni sprejem, kateremu je načeloval Eugene Gilmore.

V starj zakonodajni hiši, kamor ga je spremil oddelok kavalerije, je generalni govor proslavljal napredki filipinskega naroda, a klub temu omenil, da so napravili Filipinci šele prve korake proti splošnemu cilju, ki ga skušajo dosegati.

Rekel je, da bodo otoki vzbuditi srečen dom zadovoljnih in dobrostojčnih prebivalcev. Kljub v duševnem oziru politično in kulturno voditelji Daljnega Izcka.

Gledate neodvisnosti Filipinov je izjavil novi govor, da ta zadeva presega njegov delokrog. Kot generalni govor se mora brigati za temelje, na katerih bo počivala bodočnost otočja.

STIMSON IN MELLON V NEW YORKU

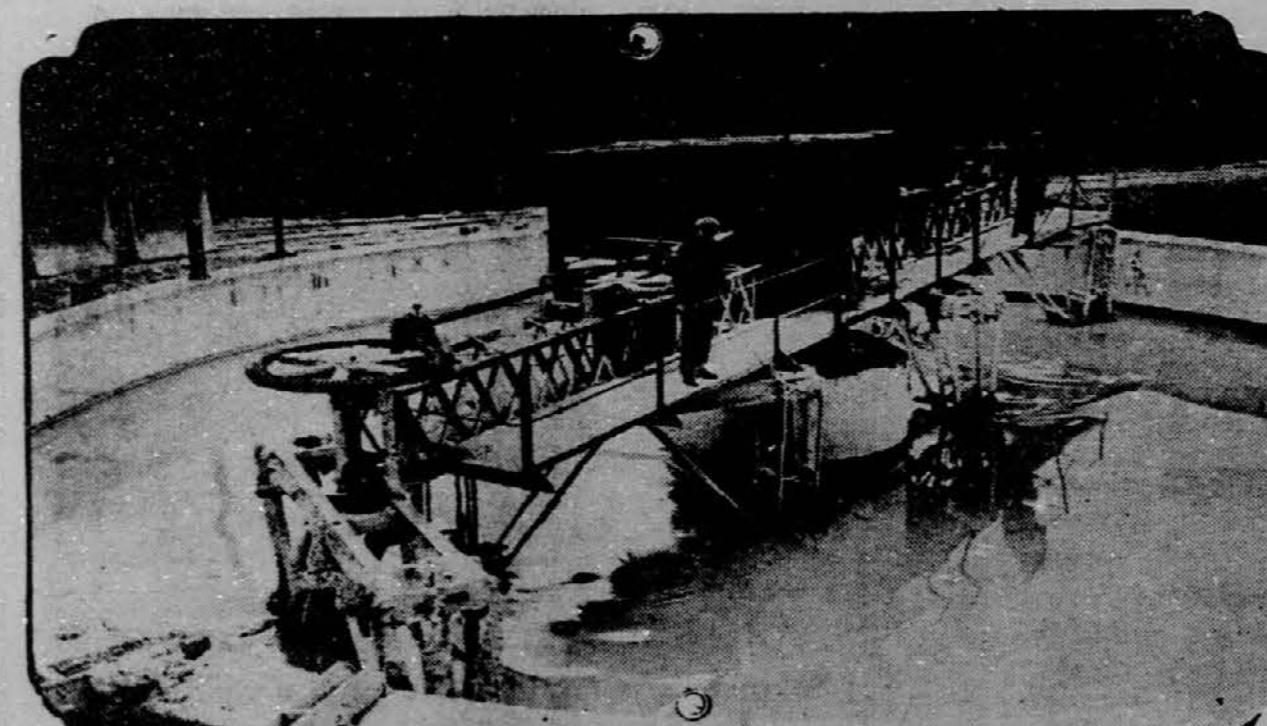
NEW YORK, N. J., 8. julija. — Državni tajnik Stimson in zakladniški tajnik Mellon sta se danes mudila v New Yorku. Mr. Stimson se je mudil na svojem domu v Cold Springs, L. I. in Mr. Mellon je bil v Biltmore-ju. Mr. Stimson je že odšel v Washington ter rekel na Pennsylvania postaji, da ne želi biti intervju.

Mr. Mellon je istotako naprosil, naj ga opreste odgovorom na vprašanja.

Zakladniški tajnik je prišel semkaj, da obiše svojo hčerko ter svaka in bo odpotoval takoj naprej v Pittsburgh.

MONTREAL, QUE., 8. julija. — Na Rosemount igrišču je ubila strela Mrs. Rubinstein ter dva kadyla.

PRIDOBIVANJE CEMENTA V ANGLIJI

V angleškem okraju Kent so ogromni skladi krede, iz katere pridobivajo cement. Kredo najprej zmejo z vodo v velikem bazenu, nato pa zmes strde v pečeh. Strjeno zmes je treba pozneje drobno zmleti.

249 OSEB JE BILO SREČNO REŠENIH

Parnik "Prince George" je kolidiral s parnikom "Agasis" 65 milij iztočno od bostonskega svetnika.

BOSTON, Mass., 8. julija. — Parnik "Prince George", ki je vozil iz Yarmoutha, Nova Škocija, proti Bostonu ter imel na krovu 249 potnikov, je kolidiral s patrolnim colon obrežne straže "Agasisom" v gosti meglji 65 milij vzhodno od bostonskega svetnika.

Vse potnike so varno prevedli na patrolni colon. Le ena potnica je bila nekoliko poškodovana. Poškodovana sta bila tudi dva člana posadke patrolnega colona.

Parnik "Prince George" je bil poškodovan na prednjem delu ter so ga odvedli v pristanišče.

KRALJ ŠE NI POPOLNOMA OZDRAVEL

Zdravniki ga ne puste iz Londona, da izvedejo natančno preiskavo z X-žarki. — V splošnem se dobro počuti.

LONDON, Anglija, 8. julija. — Prebivalstvo Anglike je bilo danes presečeno, ko je 24 ur po zavrnitvi službi boji kralj Juri naenkrat zopet obolen, vsedčesar ne more odpotovati iz Londona.

Zdravniki so objavili, da ni nikakih resnih simptomov, ter da je njegovo splošno zdravstveno stanje zelo zadovoljivo. Dostavili so pa, da so ga včerajšnji naporzi zelo izmučili.

Štirje njegovi zdravniki, ki so ga zdravili v Buckingham palaci, so podpisali tozadovljivo ugotovilo.

Zdravniki za bodo ponovno preiskali z X-žarki.

ŽRTVE STRELE

MONTREAL, QUE., 8. julija. — Na Rosemount igrišču je ubila strela Mrs. Rubinstein ter dva kadyla.

PATHFINDER JE ODLETEL PROTI RIMU

Dva Amerikanca sta se po dolgem čakanju dvignila v zrak v Maine ter odletela proti Rimu.

OLD ORCHARD, Maine, 8. julija. — Danes zjutraj ob tritečrt na devet se je dvignil v zrak enokrilnik "Pathfinder", da odleti proti Rimu. Polet so že dolgo zavalevali.

V zrakoplovu se nahajata Amerikanec Roger Williams in Louis Yancey. Vreme je bilo ugodno, čeprav nekoliko megleno. Letalca sta zatrudno preprčana, da bosta dosegli svoj cilj.

Znana nemška letalka Miss Tea Rasche se mudri tukaj ter je danes zjutraj zajtrkovala z ženo letalca Yanceya.

Letalka sta vzela seboj le eno peceno kokoš, tri kvarte kave, tri kvarte vode, nekaj čokolade, osem oranž, šest jabolk in steklenico žganja.

LAHI HOTELI ZAPRETI TRI AMERIKANCE

Trije ameriški državljanji so bili poklicani v armadno službo, a se niso zmenili za poziv.

PROVIDENCE, R. I., 8. julija. — Trije ameriški državljanji italijanskega izvora, kajti eden je bil rojen v tej deželi, so trdili danes, da je malo manjkalo, da jih niso vtaknili v italijansko armado ali pa v zapor, ker niso služili v italijanski armadi tekmek svetovne vojne.

Izkrali so s parnika "Sinalia", ki je dosegel semkaj iz Marseillesa in Azorov.

Eden njih je rekel, da je tukaj rojen ameriški državljan, dva druga sta bila po naturalizirana v tej deželi, še predno je stopila Italija v vojno.

Ob vstopu Italije v vojno so doobili vsi trije pozive, naj se vrnejo v domovino, česar pa niso storili.

Ko so sedaj podali v Italijo na obisk, jih je hotela vlada po vsej sili vtakniti v vojake in le posredovanju ameriških oblasti se imajo zahvaliti, da so se vrnili v Ameriko.

POLOŽAJ OB KITAJSKI MEJI

V Nankingu so izvedeli, da so odkorakale sovjete proti Urgi v Mandžuriji. — Strah pred vojaško aktivnostmi.

ŠANGHAJ, Kitajska, 8. julija. — Napoloficijelna poročila iz Nankina so danes javljala, da se je razvil skrajno napet položaj ob mongolsko-sibirski meji.

Člani nacionalistične stranke so vpravili demonstracije proti Mongolom in proti stališču, ki ga je zavzela sovjetska Rusija.

Poročila ugotavljajo nadalje, da je bila nankinska vlada informirana, da so sovjetske oblasti poslale močan oddelek vojaštva v Urgo, kar je dalo povod za strah, da se bližajo resni zapleti ob mongolsko-sibirski meji.

MacDONALDOVA VLADA PRED PREISKUŠNJO

IZ BERLINA DO NEW YORKA V ŠESTIH URAH

Mladi nemški iznajditelj je preprčan, da bo trajal njegov polet iz Berlina v New York le šest ur.

Heinz G. Perl, ki je star šele enoindvajset let, je dobil odobrenje znanstvenikov, kot prof. Alberta Einstein, ki je izjavil, da je rešil problem letanja v velikih višinah.

Perl je napravil že celo vrsto drugih iznajdb ter je bil imenovan članom nemško-trgovske zbornice v Berlinu, ko je iznašel nekaj namizno peč, katero eksportira v velikih množinah v Združene države.

Perl je rekel, da bo njegovo letalo razvilo naglico od 650 do 750 milij na uro, kakorhitro bo dosegel v višino 40.000 devljev, ker je tam odpor zraka dosti manjši.

Letalo bo po obliki slično "Zepelinu" ter je napravljeno iz duraluminija. V notranjosti se bo nahajjal motor, ki bo razvijal petinomesec konjskih sil ter bo hermetično zaprt proti zunanemu pritisku.

Zrak bo avtomatično izsesaval turbinski kompresor.

Letalo bo le 22 čevljev dolgo ter bo tehtalo le nekako tisoč funtov. Stroji bodo stali nekako devet tisoč dolarjev. Kurivo za vožnjo iz Berlina v New York bo stalo le deset dolarjev.

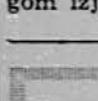
Perl je uverjen, da bo letalo izgotovljeno v približno štirih mesecih, nakar se bo takoj podal na pot.

svojimi delavci kot sužnji ter jih pogosto strašno trpiči.

Arnold je priznal, da je Vanover udaril, druge obdobje je pa zanikal.

Priznal je tudi, da je leta 1923 umoril nekega zamorskega delavca v "silobranu".

Georgijska porota ga je seveda oprostila.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjam, da izvršujemo nakazila v dinarijih in lirah po sledečem ceniku:

	v Jugoslavijo	v Italijo
--	---------------	-----------

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	\$6.00	\$6.00
Za pol leta	Za pol leta	\$3.50
\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta
		\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

MACDONALDOV PROGRAM

Že davno ni imela nobena angleška vlada tako izražitega programa kot ga je obrazložil Ramsey MacDonald.

Že izza njegovega prejšnjega termina ga pozna vsa javnost, da je mož dela in mož-beseda.

V programu je nanizal točko za točko; nikjer nobene bombastičnosti, praznih fraz in obljud, katerih ni mogoče izpolniti.

MacDonaldov program se v tem oziru popolnoma razlikuje od podobnih državnih dokumentov.

Tako govoril mož, ki si je zavilhal rokave, ki se odpravlja na delo in se je tudi svest, da bo svoje delo uspešno završil.

Jasnost MacDonaldovega programa je presenetila celo take politike kot sta Lloyd George in Chamberlain.

Oba sta izjavila, da novi vladi ne bosta nasprotovala ter ji s tem pripomogla, da bo lahko uresničila svoje cilje.

Razoroženje na morju in izpraznenje Porenja je le nakratko omenil.

Za razoroženje še ni dozorel čas, in predlaganega Hooverjevega merila, po katerem bi države razoroževale, zaenkrat še ni mogoče ugotoviti.

Zastranega je to zadevo omenil le z besedami: — Trdno sem uverjen, da se bo kmalu začelo razoroževanje po vsem svetu.

Iz te izjave se pa zrcali značaj moža, ki je zatrdo sklenil, da ne bo prej miroval, dokler tega cilja ne doseže.

Baš tako določna je sledenca izjava: — Ko bo enkrat uravnian problem glede reparacij, bodo sile izpraznile Porenje.

MacDonald ne govoril o kakih možnostih, pač pa jasno in določno pravi, da bo Porenje izpraznjen.

Skoro istočasno je reklo Poincare posebnemu odboru v poslanski zbornici, da je o izpraznenju Porenju še prezgodaj razpravljati.

V tem ozintu pa Francija ni merodajna.

Anglia pravi: "Tako se bo zgodilo!", in Francija ji bo moralno hočeš, nočeš slediti.

Nadalje je obljudil MacDonald, da bo njegova vlada vsa sporna vprašanja predložila stalnemu mednarodnemu razsodišču, da bo najprej zmanjšala brezposelost, nato jo bo pa skušala popolnoma odpraviti.

Važne so tudi njegove izjave glede volilne reforme, penzionizacije delavcev itd.

S trdno voljo in močjo bo MacDonald mogoče, če ne vsega, že vsaj dosti doseči.

Angleški volilci se ne bodo najbrž nikdar kesali, da so ga spravili na krmilo.

MRČES NA JUGU

Škoda, ki jo povzroči v Ameriki mrčes, kobilice, razni brošči, uši itd., je ogromna.

Po nekaterih krajih so začeli uporabljati že aeroplane v boju proti mrčesi.

Zrakoplovci krožijo nad ogroženim ozemljem ter spuščajo strupene pline na polja in gozdove.

Za boj proti mrčesi v južnih državah je pred kratkim dovolil Kongres štiri milijone dolarjev.

Škoda, da tega denarja ne bo mogoče uporabiti proti najhujši mrčesi, ki terorizira ameriški Jug: proti Kuklukskim klancem in proti prohibicijskim fanatikom.

NJEGOVA NAJLJUBŠA ZABAVA

Čehoslovaški ministrski predsednik Masaryk je najbolj srečen in zadovoljen, če zamore preživeti par uric v družbi svojih dveh vnukov.

Konferanca mednarodnega urada dela.

Dne 31. maja t. l. je bilo otvorenjeno XII. zasedanje mednarodnega rada dela v Ženevi. Letošnja konferanca je zelo številna, saj šteje 393 udeležencev, med njimi 68 vladnih zastopnikov, 37 podjetniških, 36 delavskih delegatov in 232 ekspertov.

Ozračje na sedanjem zasedanju je bilo takoj od začetka napolnjeno z elektriko. Na dnevnem redu so bile točke, ki tirajo že po svoji naravi udeležence na ekstremne točke: predlog o reviziji washingtonske konvencije o osemurnem delavniku, predlog o izdelenju načrta za osemurni delovni čas za privatne nameščence vseh strok in odprave prisilnega dela v kolonijah. Konvencija o osemurnem delavniku je bila sprejeta 1919. v Washingtonu. Toda niso je osvojile države v taki meri, kakor je bilo pričakovati. Tekom 10 let je je ratificiralo izmed 50 držav, ki so članice mednarodnega urada dela, le 5: v praksi docela udejstvitali pa le dve države. Čehoslovaška in Belgija.

Znacilno je, da so izbegavale ratifikacijo vse velesile, izgovarjajo se na Anglijo, ces da bodo takoj sprejeli konvencijo o osemurnem delovnem času, kakor hitro gre z zgledom naprej Anglija. Ta pa ni kazala prav nič volje za ratifikacijo. Nasprotino. Ko je padla reburistična vlada, je otvorila Anglija odkrito borbo proti osemurniku.

Anglija se je poslužila določila v washingtonski konvenciji, da se mora vsakih 10 let na konferenci mednarodnega urada dela poročati o napredovanju ratifikacij in provedbe te konvencije. More se pa tudi predlagati njena revizija. Anglija je stavila predlog za revizijo. Ž no se so solidirizirali zastopniki podjetnikov.

Zastopniki delavcev so pa napsrotno zahtevali, da se razširi konvencija o osemurnem delovniku tudi na delavstvo, promet, trgovino in na pisarne. Dosedaj velja namreč ta konvencija le za tovarniške in obrtniške delavce. S svojimi zahtevami so delavski zastopniki toliko uspeli, da se bo obravnavalo vprašanje osemurnika za

privatne nameščence že na sedanjem zasedanju, za brodarske dejavnice pa na jesenskem.

Predno so prešli na ta vprašanja, se je moralno odločevati o usodi predloga o reviziji washingtonske konvencije. Ako dobi predlog večino, potem je diskusija o osemurnem delovnem času za privatne nameščence precej problematična.

Kaksno je razmerje moči na konferenci? Dva ekstremna pol-podjetniki in delavci — sta enako močna. Odločujoči faktorji so "nevratci", to je vladni zastopniki.

V tem oziru so pa delavci na boljšem. Plus pomeni že to okolnost,

da je bil izvoljen za predsednika konference dr. Brauns, večletni minister dela v Nemčiji. V svojem očitvenem govoru se je zavzemal za enakoprano delavstvo, za priznanje delavskih strokovnih organizacij kot zakonitih zastopnikov organiziranega delavstva, za ohranjanje delavstva, za obvezno tovarniške svete in za sodeljevanje delavstva na čistem dobičku.

Drugo ugodno okolnost za delavce predstavlja izid državoborskih volitev na Angleškem in s tem izdom povzročena spremembu v vodstvu angleške politike. S tem je bila akcija za revizijo zelo oslabljena. Oficijelna Anglia je bila privzeta.

In v resnici je predlog za revizijo konvencije o osemurnem delovnem času propadel. Ta rezultat pomenu važno pridobitev za delavstvo.

Perspektivni filmi.

Chikaška inženjerja Sporr in Bergren sta izumila novo metodo za snemanje filmov, ki omogoča do potankosti ostre in perspektivno perfektno sliko. Slika je v efektu enaka kakšni stereoskopski sliki. Predmeti, ki so oddaljeni od kamere n. pr. 4 ali 6 km in ki jih oko v naravi komaj še loči, se odražajo na platu nenavadno jasno in določeno, n. pr. jedzeci na konjih, mostovi itd. Tudi ospredje je do skrajnosti ostro in živo. Oba inženjerja sta vrhu tega sinkronizirala svoje posnetke tudi akustično.

Zlatu na Filipinih.

Ob izviru reke Angat, komaj 50 km od glavnega filipinskega mesta Manille, so odkrili ležišča zlata, ki jih smatrajo že po dosedanjih površinskih preiskavah za najbogatejša na tem otoku. Odkrili so kakšnih dvajset debelih žil in celo med kamenvjem v strugi je toliko dragocenne kovine, da daleč presega tisto najnižjo mero rentabilnosti, pri kateri je vredno pričeti z eksploracijo na debelo. Navzdek tem odkritjem javljajo listi, da se med prebivalstvom doslej še ni pojavila običajna "zlatna mrzlica".

NAPRODAJ JE

v DOSEČI VASI pri Žužembergu na Dolenskem, krasno posestvo, ki je takole razdeljeno:

nive 2 ha 23 a 64 m
travniki 20 a 46 m

vinograd 5 a 86 m

pašniki 1 ha 26 a 95 m

gordi 1 ha 80 a 66 m

stavbišče 3 a 13 m

Za pojasnila pišite na:

J. Tomšič,
243 Vaverly Ave., Trinidad, Colo.

(3x 9-11)

Krvav in zagoneten dogodek v Vodmatu.

LJUBLJANA. 19. junija.

Vodmat in sploh vzhodni del mesta razburja danes strahovit dogodek, ki se je odigral v hiši št. 46 na Zaloški cesti. V omenjeni hiši je bil davi najdena pobita s tolkačem v krvi 60-letna vdova Marija Zechbauerjeva s strašnimi poškodbami na glavi in globoki nezavesti.

Vdova Zechbauerjeva, ki je bila posestnica omenjene hiše, je živila že od prevrata v skupnem gospodinjstvu s 63-letnim mesarjem Andrejem Bitencem. Dočim je ona vodila gospodinjstvo, se je on pečal z mesarijo. Par je živel dolgo časa v polnem harmoniji in je le redko prisli med njima do preprič. V poslednjem času pa se je večkrat prisli, da sta se sprila in so v tem vedeli povedati tudi sosedje in ljude, ki so hodili k Bitencu kupovat meso.

Marija Zechbauerjeva so v bolnični tekmo dopoldne operirali. Ugotovili so, da ima na glavi tri raze prizadane z mesar, tolkačem, ki je bil najden v shrambi poleg nje in ki ga ima sedaj policija.

Andrej Bitenc bi se imel davi odpeljati v Celje, kjer je imel pri upravnem sodišču neko razpravo zarađi svoje obrti. Enako, kakor njega so videli ljude hoditi po dvorišču Marija Zechbauerjeva in sicer do šestih. Malo pred šestimi se je Zechbauerjeva oglašila tudi pri poklicni določini na Selu, kamor je prisla po kruh. Ob šestih je govorila na cesti tudi z gostilničarjem Andrejem Kuharjem iz Večv. Okrog 7. je prisla v Bitencovo mesničko pleskarje žena Terezija Kelbel, da si vzame meso. Ker ni mogla prikliciti Bitencu, ki je odsel že od doma, je klicala Zechbauerjevo, ki pa je tudi ni našla. Slednji je Kelblov stopila v pript hlev, kjer se je nudi grozovit prizor. Najpris je zagledala na pragu male shrambe za orodje poleg hlevske noge, narak je zapalila še ostalo truplo. Zechbauerjeva je ležala na obrazu v mlaki kriji z groznimi ranami po vsej glavi. Vsa prestrašena je Kelblovu hitelu nemudoma na stražnico in poklicala višjega stražnika Ivana Tometa, ki je odsel z njim v hišo Zechbauerjeve. Stražnik je ugotovil, da je žena še pri življenju in odhitel je nazaj na stražnico ter telefonično obvestil o dogodku resilno postajo. Rešilni avto je nezavestno in grozno razmesarjeno ženo naložil in odpeljal v splošno bolničko. Istočasno so obvestili o zločinu tudi policjsko direkcijo, ki je takoj odredila, da je bila hiša zastražena, nakar je prisel tekom dopoldne v hišo tudi detektiv IV. Podobnik, da postane eventualne odtise prstov.

Ogleđ in izsledovanje detektivov Močana in Podobnika na licu mesta je bilo prav presenetljivo. V nadhlevu je bilo iz zadnje stene odstranjenih več kosov opeke, tako da je nastala tamkaj večja odprtina. V senu so bili najdeni na kupu ključi vseh vrat v hiši. Dalej je bilo iztrganih več desek tudi v leseni steni, ki meji na podstrešje hiše in tik katere se nahajajo stropna vrata, skozi katero se dospeti v hišo. Ko sta detektiva odprla s pomočjo najdenih ključev večna vrata in prišla v sobo, kjer je navadno spal Bitenc, sta našla notri vse v strašnem neredu. Odprte so bile vse omare za oblike in je ležala oblike raztresena po mizah, posteljah in po tleh. Bila pa je izključno le moška oblike. Na pragu med podboji je bila najdena tudi pripona stropnih vrat, ki pa tja na padla naravnim potom. V

Kakor je dognala preiskava, so se zastrupile s sladoledom, ki so ga kupile pri nekem prodajalcu z vozičkom.

Med njimi je bilo 27 dekle, ki so delale v isti tovarni papirja. Ker so iskali zastrupljeni pravocasno zdravniške pomoči, so jih rešili hujseg. Le 4 osebe so oddali v bolnišnico.

On je bil 27 dekle, ki so

delale v isti tovarni papirja. Ker

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KAPPEL BOECKER:

BELE PEROTI

Lepo je poslušati pravljice. A za tisti Tinče, ki ga sedaj zovejo Va-
izpremembo naj vam enkrat povem letina Krištofa.

Za tistih trinajst goldinarjev si je bil hotel kupiti obleko, čevlje in cigaro. Cigara je bil zanj nekaj imenitnega, ker se mu je zdelo, da bi mu pripomogla do ugleda.

Najmanjši in najmlajši, ki je služil pri njem, je bil pastir Tinče. V mink za delom. Vsi so ga sovražili in on je sovražil vse.

Neko nedeljo popoldne je sedel sam samcu v kamri. Tedaj je pred tistih so ga klicali za Tinčeta. Pri edinka in mu zlezla na kolena kot njemu koncu podnevi je bil na paši, ponoči pa je spal s hlapci v kamni poleg hleva.

Ponosni Jakob Gorjanc iz Zatišja je često trgoval in denar se je kotail k njemu od vseh strani. Le-

žal je na njegovi nočni omarici in na okenski polici v hiši. Jakob Gorjanc je bil strog, pošten mož. Pred tatovi se ni čuval. A lepega dne je izginil z okenske police v hiši kupček denarja. Trinajst goldinarjev.

Jakob Gorjanc je skiljal hlapce in dekle. Nihče ni bil videl tuje o-

sebe. Gospodar je povpraševal po vrsti, prišel je do Tinčeta. Tinče je zardel kakor mak.

"Nič ne bom pozvedoval," je dejal Jakob Gorjanc. "Ti dobro veš, da vse popoldne ni nikogar v hišo. Lahko se pride in odide neopazno. Uverjen sem, da bo zvečer denar na oknu. — Sicer pa zahtevam, da vse tem molčite."

Zvečer je ležal denar na oknu. A molčali niso. Kmalu je vedela vsa vas, da je Tinče tat in Tinče je to brido občutil. Hlapci so zaklepali pred njim voje predale, gledali Tinčeta postrani in se mu umikali. Tudi vaška deca se mu je niskala in na oknu ni bilo videti nikoli več beliča.

Jakob Gorjanc pa je nameraval Tinčetu pri prvi priliki odpovedati službo.

Domov se dečko ni pokazal tri tedne. A nekega večera je prišla k njemu mati. Bila je boječa, zdelana žena. S svojim delom je vzdrževala moža, ki je popival v jo pretepal. Tinče je moral z nju domov. A oče je jokal debele solze vsled ginenosti in občudovanja samega sebe: on, ki gotovo ni bil brez napak, ni bil nikoli tako globoko padel, da bi bil kradel. Dečko si nihče napisal, da ga je moral Tinče venomer gledati, kadar je bil pri maši.

Nič več se ni čutil Tinče osamljenega in v mraku je zakopal dvajsetice h goldinarju. Vendar je bil vesel, da je bilo le še par dni do Sv. Jakoba.

V nedeljo je ves popoldan čakal na Lenko. V mraku se je prikladil v njemu.

Tinče, očeta moras prositi, da ti dodo štiri ure prosto. A nicesar

Jim ne povej! In potem pojdi v mesto in kupi najlepšega! Tu imas še en goldinar. Saj boš, kaj?" je moledovala.

"Bom, bom," je obljudil Tinče, stopil h gospodarju in ga prosil za štiri ure prostosti. Jakob Gorjanc ga je strogo pogledal, a mu jih dovolil.

Naslednjega dne je Tinče že pred solnčnim vzhodom stopal proti mestu. Lenka ni bila pomisila, da je mesto precejdalec in da se v štirih urah komaj pride tja in nazaj. Tudi Tinče ni bil tega pomisli. Tekel je, da mu je pot kar kurkoma ill s čela, a pri duši mu je bilo praznično, kot o Veliki noči. Denar je bil izkopal že ponoči.

Čudno, naslednjega dne, ko je pometal dvorišče, ga je poklical Jakob Gorjanc s kribi.

"Tinče, sem pojdi!" in ko je Tinče stopil v hiši, je gospodar potisnil predenj skodelico dišeče kave in dejal: "Na, pij! Mati so šli z Lenko k babici, da jih povabijo na koso." Tinče je nerodno sedel, pil, se opekel, nemirno begal z očmi po sobi in si želel, da bi bil kje daleč na gmajni.

"Jaz sem že pomalčik," je dejal gospodar in vstal izza mize. "Ti pa le posedi, dokler se ti ljubi, saj je danes moj god." Gospodar je odšel. A ko se je Tinče okrenil, je videl, da je na oknu kup drobiž in srebrnjakov. Tinčetu se je zdelo, kakor da sanja. Pri duši mu ni bilo niti žalostno, niti veselo. A šlo mu je na jok. Leto si je želel, da bi se v miru razjokal.

In se je. Tinčar ni nihče več omenil tentine. Vendar je Tinče čutil, da še ni pozabilena. In vso so čutili, da se Tinče tega zaveda.

Minula so leta. Gospodar mu je povidal plačo, in na odpoved ni nikoli več misil. Na polici ob oknu je zopet ležal denar.

"Tinče" — od navdušenja je komaj govorila, "sto goldinarjev imam. Babica so mi jih dali za dobrat začetek. Hočejo, da bi se učila igrati na klavir. To je še premalo za klavir, a babica pravijo, da najše oče kaj primaknejo." In se je vesele zasmehala, da se je še Tinče nasmehnil.

"Denar moramo naložiti v hranilnicu. Ti ga moraš naložiti v mestu, Tinče. Brž zaprezi!"

Tinče je strmel vanjo. Čim dalje strmel, tem jasneje je videl vele peroti.

"Kdo je to rekel?"
"Oče."
"Ali ve?"
"Ve."

"In kaj je dejal?"
"Dejal je, da bi ob tej priliki še zanj lahko naložil nekaj stotakov."

Tinčetu je poskakovalo srce v prsih. Ko se je odpeljal izpred hiše, bi bili najraje zaukal. V grlu mu je bilo suho in ves je trepetal. Govoto bi se mu ne bilo posretilo ta hip. In sploh, kaj bi ljudje rekli... Opoldne je ponosno položil na mizo hranilni knjižici. Gorjančevo in Lenko.

Zopet so minula leta. Tinče je postal Tine in je bil veliki hlapec pri Gorjancu. Lenka je imela osemnajst let.

Tedaj so govorili na vasi, da bo prisel snubec, bogat, ugleden posestnik. Lenka sama je to povedala Tinčetu, opoldne za hišo. Solnce je pripekalo, kuge so se kopale v prahu, vse je bilo tiko. Le lastavica je švignila iz veže in zavrnala.

"Drugi si poščem službo," je dejal Tinče. "Ne, ne, pri nas ostani." Je dejala Lenka in hotela oditi. A nenadoma se je obrnila in ga pogledala in iz oči ji je ušla solza.

"Tako dobr ste bili z menoj pri vas. Kako si mi bili dobro ti, tega niti ne slutiš. Rad bi ti nekaj povdel."

"A sedaj bolje, da grem."

Tine ni šel in snubec ni prišel. Danes je Valentijn Krištof posestnik na Gorjančevem v Zatišju. Lenka je njegova žena. In Tine trdi še danes: "Ko je bila manjhna, niti ji zrasle peroti. Lenka je rasla in peroti z njo."

Klavir še vedno stoji v izbi. Nihče ne zna nanj igrati. Vendar bi ga ne prodali za nobeno ceno.

Na klavirju pa stoji tintnik.

Primorsko pismo.

V Trstu, 20. junija.

Te dni je bil izdan odlok ministrica notranjih zadev, ki dolča, kdaj se smeta svirati kraljeva koračica in fašistična himna ("Giornezza"). Po tem odloku je sviranje teh dveh, himen v javnih lokalih dovoljeno samo naslednje dne: dan obletnice ustanovitve fašistov Rima ("rimski božič"), 21. aprila, ki je obenem tudi "praznik dela" namesto mednarodnega 1. majnika, dan obletnice vstopa Italije v svetovno vojno 24. majnika, prvo redeljo meseca junija (praznik državne ustave), 20. septembra (dan obletnice zavzetja Rima po italijanski vojski), dan obletnice fašistovskega pohoda na Rim 28. oktobra, 4. novembra (obletnica zmage v svetovni vojni) in 11. novembra (kraljev rojstni dan).

V primorskih italijanskih listih se citajo vedno bolj pogostoma prisotne, da rimska vlada vse prevēče podpira Benetke napram primorskimi lukam, zlasti pa napram Trieste.

Tako je fašistični poslanec in bisi državni podstajnik v finančnem ministerstvu, tržaški odvetnik dr. Suvich napisal v službenem glasilu primorskoga fašizma, "Popolu di Trieste", članek, v katerem pravi:

"Trst nima onega, kar imajo Benetke. Država izdaja na dobelo, 650 milijonov lir, za gradnjo novega pistančnika v Benetkah, ni pa izplačala zneska, ki bi bil potreben za vzdrevanje nabrežij in pomolov v tržaškem pristanišču, ki se podpirajo. Senator Luigi, graditelj pristanišča Casablanca, mi je rekel

da v svoji dolgi inženirske praksi še ni videl pristanišča, ki bi se načrtovali na temi zemljami. Pred kakim tridesetimi leti so še imeli za najvišji vrh Dhavalagiri (8176 m), potem Kančincingo (8383 m) in še pozneje so prišli do spoznanja, da ne gre prvenstvo niti Gavrizankarju ampak Mount-u Everestu, ki štrli 8840 m pod oblike in je potem takem najvišji vrh na našem planetu.

Mount Everest je že dolgo cilj pogumnih planinencev vsega sveta. Nasakujejo ga od vseh strani in v borbi zanj je že mnogo zavojevalcev višin izgubilo življenje. Podobno usodo je doživel pred kratkim mlad, jedva 24-leten Američan Farmen, ki je hotel dosegiti najvišjo točko Kančincinge.

Kančincinge je tretja najvišja gora pod soncem. Farmen, ki je več let proučeval razmere v himalajskem alpskem sistemu, se je letos sredi aprila odpeljal iz Amerike v Azijo. Zbral je okoli sebe večje število izkušenih gorskih vodnikov in nosačev, ki so ga zelo požrtovano spremiljali do višine 6000 metrov. Tam se je ekspedicija razpolovila. Šibkejši in tisti, ki so bili oslabeni na turi, so ostali zadaj, pogumejši in vztrajnejši pa so obležali goro dalje.

Toda v višini 7000 metrov so tudi ti opešali. Farmen, ki si je bil postavljal cilj, da doseže vršac Kančincinge, pa ni odenhal. Prodiral je naprej sam. Založil se je bil dobro s hrano in obliko ter je upal, da bo zadnjih 1400 metrov sredno prelezel in prelezel sam. Plezal je visoko proti vrhu in res dosegel priljivo višino. Ostativeni člani ekspedicije so čakali spodaj in so ga spremiljali z daljnogledi, dokler jim ni izginil izpred oči. Zadnjih so ga videli borih 385 m pred ciljem — 8000 m nad zemljijo.

Tam pa se je tudi njemu ustavilo. Bodisi, da je izčrpal svoje fizичne sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo. Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo.

Bodisi, da je izčrpal svoje fizične sile, bodisi, da je opešal zaradi premale zaloge živil, ki mu verjetno niso več zadoščala, bodisi, da je zašel v snežni metež z viharjem: vrnil se ni in tudi videl ga ni več nihče. Najbrže je zmrznil ali pa od trudnosti zaspal in se ni več zbudil v življenju.

Ciani ekspedicije so čakali nanj stari dni. Potem jim je pošla založa za tudi njemu ustavilo

Mlada ljubezen.

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

O, če bi bil mrtev! — si je rekla Jakobina ter se zopet dvignila. Obenem pa je pritisnila na vrata ter vstopila.

Sprejel jo je nek vrste teman hodnik, kogega sive skale so se izgubljale v daljavi. Izpočetka ni sploh ničesar zapazila. Tipaje se je pričela pomikati naprej te zadela na nepremično, na tleh raztegnjeno telo.

— Ah, vi ste? — je rekla Jakobina. — Torej ste vi v resnici ter niste mrtvi! — Torej, oprostite mi! Nisem vedela, kaj sem storila.

Pokleknila je zopet na tla, skrivala svoj obraz v dlani ter pričela pretresljivo ihteti.

Sedaj je v temi tudi spoznala obraz mladeniča, žalosten, bled obraz. Preko čela je imel belo pentljico ter rdeč maledž na sredi. Njegove oči pa so plaho zrle.

Celo minuto je ihleti Jakobina s povešeno glavo ter zaprtimi očmi, da ji ni bilo treba gledati v oči svoje žrtve, v te resne oči, ki so bile nepremično obrnjene vanjo.

— Oprostite mi! — je rekla še enkrat. — Ponavadi nisem hudobna ter vam nisem hotela napraviti nič zlega! Ne vem, kaj je skočilo me! Jaz mislim, da sem bila za trenutek blazna ter se čutim zelo nesrečno! O, če bi mogla kri, katero ste pretočili, zamenjati s svojo lastno! Oprostite mi, prosim vas, oprostite mi!

Bil je tako bolesten vzlik, da je moral biti prebivalec dupline pretresen od njega, kajti Jakobina je slišala, kako je odgovoril s slabotinom glasom:

— Oproščam vam, gospodiča! Ne tuguju radi tega!

— O, hvala vam! — je rekla deklica ter zopet razkrila svoj obraz. — Kako dobr, dober ste!

Nehote je prijela njegovo roko ter jo stisnila med svojimi tresčimi se prsti.

— Vaša rana vendar ni nevarna, kaj ne? Pomirite me hitro o tem! Kri me je zelo prestrašila.

— Upam, gospodiča! Slišal sem govoriti, da so rane na glavi ali smrtni ali pa nenevarne. Meni se zdi, da bi bil že mrtev, če bi moral umreti. Sploh pa mislim, da ne krvavim več!

— Oh, to je dobro! Jaz vam hočem streči, dokler popolnoma ne okrevate! Boste že videli, gospod Silver! Jaz sem študirala v samosanu prečitno združljivosti. Poučevali so nas že ved let in jaz se zelo dobro razumem na to! Prvič ležite z glavo nekoliko premizko!

— Mislim, da imate prav, — je rekel prebivalec dupline, ki se je oprl na svoja komolca ter se visoko vzravnal.

— Ne, le mirno obležite! Ne premaknite se! Vi neprevidnež! Jaz vas bom vzravnala! Ne smete se preprenapenjati. Kaj pa imate tukaj? Seno?

— Da, krmo za mojo oslico!

— Dobro. Potem dajte nekoliko več pod svojo glavo. Takole. Ali ležite sedaj bolj udobno?

— Da, gotovo!

— Tako mi ugaja.

Nato je populira surove rese iz šopa sena, da ne bi razpraskala njegovega obrazu ter mu napravila udobno ležišče.

— Ali ste dovolj odeti? Vreme postaja hladno! Tam je vaša srušna. Dajte, da vas pogrem. Uf, kako težka je ta srušna! Ta vas bo lepo pogrela. Jaz bi imela rada tako odoje.

Tako je kramljala ter govorila, hodeč po duplini gorindol, dočim je jo ranjeni molč ter nekoliko osramočen opazoval, da je taka čedna, mladica dama zaposlena ob njegovem beraškem ležišču.

Jakobina je očividno uganila njegove misli, kajti naenkrat je vzkliknila v najbolj odkritosrečnem tonu na svetu:

— Kako ljubko je pri! Kakor hitro bom prosta, si bom najela takoj duplino, da za vedno ostanem v njej! Ali je mogoče še kaj takih najeti? Vi mi jih boste pokazali, kaj ne?

Ko so se njene oči polagoma privadile poltemi, je mogla razlikovati vse predmete. V sosednji duplini je zapazila oslico.

— Ah, tu je hlev! — je vzkliknila. — Ta je zares prostoren! In kak so soldeni! — In tu poleg je vaš salon! Ah, kako mično! In ono tam? Tam je gotovo posneti salon! Vi sprejemate pač od štirih do sedmih?... Sedaj manjka le še predvorane, z resničnim medvedom, ki drži v šapi dežnik!... Vi vendar ne zamerite mojim šalam? Jaz se sicer šalim, vendar pa se mi zdi v resnici zelo čedno, to vam zagotavljam!

Naenkrat pa je prekinila svoje kramljanje ter rekla:

— Zares sem preveč lahkomisljena! Jaz bi vendar morala vedeti, da vas preveliko kramljanje utruja! Pustila vas bom sedaj spati, kajti tega ste bolj kot potrebeni. Na svidenje, kmalu se vrnem!

Lahkih korakov, kot bolniška strežnica, se je odstranila po prstih. Pred vrati pa se je še enkrat obrnila ter rekla:

— Še nekaj. Ali mi hočete povedati, kje obedujete? Pri vas nisem videva nikake shrambe za jedila in najbrž bo tudi manjkalo ognjišča. Gotovo vam skuha kaka ženska v vasi kosilo?

Prebivalec dupline pa je odgovoril:

— Poleti obedujem ponavadi pri tesarju Artiguenabe v Gargosu. Pozimi pa imam zaloge trdega kruha, krompirja ter posušenega sodja in tudi slanega mesa in od časa do časa, kadar ni preveč snega na poti, grem tudi v Aigues-Vives obedovati.

— Kje pa ste hoteli noči večerjati?

— O, danes ne rabim ničesar.

— To bi bilo res lepo! Potem, ko vam je odteklo toliko krvi, se morate čutiti dvojno slabega. Jaz vam bom prinesla mehko kuhanje. Medtem pa se odpočite.

Hitro se je oddaljila mlada deklica, da ne posluša njegovih ugovorov.

Odhitek je preko pustega gramoza in šumeče zaseke, po stopnicah, izklesanih iz granita, dokler ni zopet dospela do travnika in župnišča, kjer je pripovedovala služabnici župnika o svojem prepričaju ter o odpuščanju katerega je bila deležna.

— Prosim, pupota, skuhaj mi v mehko dva jajca za malega prebivalca dupline!

Ona je hitro povečjala par griljajev, kot je videla potnike v bušetu restavracije.

— Ne zamerite mi vsega tega. Pupota! Drugič se bom zopet vesila vaših sijajnih jedil, ko bom imela več časa. Sedaj pa mi dajte jajca!

Nato je vzela kruh, nož, žlico, vilice ter steklenico španskega vina ter odhiteka.

Solnce je baš zahajalo. V par minutah je despola Jakobina do dupline, vendar pa si ni drznila vstopiti. Kaj, če je medtem že spal? Zadržano sapo je stala pred vratmi ter poslušala.

Ranjeni pa se je slišno zgani na svojem ležišču, najbrž da pokaze, da je še čuje.

(Dalje prihodnjic.)

ALICE WRIGHT:

Vročje in mrzlo.

Z Angeliko sva že toliko lepega čitala in slišala o Rivijeri, da sva končno sklenila, da si tudi midva od bližu ogledava ta zemeljski park.

— Jaz prav lahko dobim nekaj dni, ali tudi cel teden dopusta”, sem pripomnil, “ni pa tako lahka stvar z nečem drugim, namreč z sredstvi za Rivijero, kajti tam je potreba denarja in še enkrat denarja”.

— Ah, vi ste? — je rekla Jakobina. — Torej ste vi v resnici ter niste mrtvi! — Torej, oprostite mi! Nisem vedela, kaj sem storila.

Pokleknila je zopet na tla, skrivala svoj obraz v dlani ter pričela pretresljivo ihteti.

Sedaj je v temi tudi spoznala obraz mladeniča, žalosten, bled obraz.

Preko čela je imel belo pentljico ter rdeč maledž na sredi. Njegove oči pa so plaho zrle.

Celo minuto je ihleti Jakobina s povešeno glavo ter zaprtimi očmi, da ji ni bilo treba gledati v oči svoje žrtve, v te resne oči, ki so bile nepremično obrnjene vanjo.

— Oprostite mi! — je rekla še enkrat. — Ponavadi nisem hudobna ter vam nisem hotela napraviti nič zlega! Ne vem, kaj je skočilo me! Jaz mislim, da sem bila za trenutek blazna ter se čutim zelo nesrečno! O, če bi mogla kri, katero ste pretočili, zamenjati s svojo lastno! Oprostite mi, prosim vas, oprostite mi!

Bil je tako bolesten vzlik, da je moral biti prebivalec dupline pretresen od njega, kajti Jakobina je slišala, kako je odgovoril s slabotinom glasom:

— Oproščam vam, gospodiča! Ne tuguju radi tega!

— O, hvala vam! — je rekla deklica ter zopet razkrila svoj obraz.

— Kako dobr, dober ste!

Nehote je prijela njegovo roko ter jo stisnila med svojimi tresčimi se prsti.

— Vaša rana vendar ni nevarna, kaj ne? Pomirite me hitro o tem! Kri me je zelo prestrašila.

— Upam, gospodiča! Slišal sem govoriti, da so rane na glavi ali smrtni ali pa nenevarne. Meni se zdi, da bi bil že mrtev, če bi moral umreti. Sploh pa mislim, da ne krvavim več!

— Oh, to je dobro! Jaz vam hočem streči, dokler popolnoma ne okrevate! Boste že videli, gospod Silver! Jaz sem študirala v samosanu prečitno združljivosti. Poučevali so nas že ved let in jaz se zelo dobro razumem na to! Prvič ležite z glavo nekoliko premizko!

— Mislim, da imate prav, — je rekel prebivalec dupline, ki se je oprl na svoja komolca ter se visoko vzravnal.

— Ne, le mirno obležite! Ne premaknite se! Vi neprevidnež! Jaz vas bom vzravnala! Ne smete se preprenapenjati. Kaj pa imate tukaj? Seno?

— Da, krmo za mojo oslico!

— Dobro. Potem dajte nekoliko več pod svojo glavo. Takole. Ali ležite sedaj bolj udobno?

— Da, gotovo!

— Tako mi ugaja.

Nato je populira surove rese iz šopa sena, da ne bi razpraskala njegovega obrazu ter mu napravila udobno ležišče.

— Ali ste dovolj odeti? Vreme postaja hladno! Tam je vaša srušna. Dajte, da vas pogrem. Uf, kako težka je ta srušna! Ta vas bo lepo pogrela. Jaz bi imela rada tako odoje.

Tako je kramljala ter govorila, hodeč po duplini gorindol, dočim je jo ranjeni molč ter nekoliko osramočen opazoval, da je taka čedna, mladica dama zaposlena ob njegovem beraškem ležišču.

Jakobina je očividno uganila njegove misli, kajti naenkrat je vzkliknila v najbolj odkritosrečnem tonu na svetu:

— Kako ljubko je pri! Kakor hitro bom prosta, si bom najela takoj duplino, da za vedno ostanem v njej! Ali je mogoče še kaj takih najeti? Vi mi jih boste pokazali, kaj ne?

Ko so se njene oči polagoma privadile poltemi, je mogla razlikovati vse predmete. V sosednji duplini je zapazila oslico.

— Ah, tu je hlev! — je vzkliknila. — Ta je zares prostoren! In kak so soldeni! — In tu poleg je vaš salon! Ah, kako mično! In ono tam?

Tam je gotovo posneti salon! Vi sprejemate pač od štirih do sedmih?... Sedaj manjka le še predvorane, z resničnim medvedom, ki drži v šapi dežnik!... Vi vendar ne zamerite mojim šalam? Jaz se sicer šalim, vendar pa se mi zdi v resnici zelo čedno, to vam zagotavljam!

Naenkrat pa je prekinila svoje kramljanje ter rekla:

— Zares sem preveč lahkomisljena! Jaz bi vendar morala vedeti, da vas preveliko kramljanje utruja! Pustila vas bom sedaj spati, kajti tega ste bolj kot potrebeni. Na svidenje, kmalu se vrnem!

Lahkih korakov, kot bolniška strežnica, se je odstranila po prstih. Pred vrati pa se je še enkrat obrnila ter rekla:

— Še nekaj. Ali mi hočete povedati, kje obedujete? Pri vas nisem videva nikake shrambe za jedila in najbrž bo tudi manjkalo ognjišča. Gotovo vam skuha kaka ženska v vasi kosilo?

Prebivalec dupline pa je odgovoril:

— Poleti obedujem ponavadi pri tesarju Artiguenabe v Gargosu. Pozimi pa imam zaloge trdega kruha, krompirja ter posušenega sodja in tudi slanega mesa in od časa do časa, kadar ni preveč snega na poti, grem tudi v Aigues-Vives obedovati.

— Kje pa ste hoteli noči večerjati?

— O, danes ne rabim ničesar.

— To bi bilo res lepo! Potem, ko vam je odteklo toliko krvi, se morate čutiti dvojno slabega. Jaz vam bom prinesla mehko kuhanje. Medtem pa se odpočite.

Hitro se je oddaljila mlada deklica, da ne posluša njegovih ugovorov.

Odhitek je preko pustega gramoza in šumeče zaseke, po stopnicah, izklesanih iz granita, dokler ni zopet dospela do travnika in župnišča, kjer je pripovedovala služabnici župnika o svojem prepričaju ter o odpuščanju katerega je bila deležna.

— Prosim, pupota, skuhaj mi v mehko dva jajca za malega prebivalca dupline!

Ona je hitro povečjala par griljajev, kot je videla potnike v bušetu restavracije.

— Ne zamerite mi vsega tega. Pupota! Drugič se bom zopet vesila vaših sijajnih jedil, ko bom imela več časa. Sedaj pa mi dajte jajca!

Nato je vzela kruh, nož, žlico